

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavy

SPRÁVA

zo zahraničnej pracovnej cesty (ZPC)

Zahranická pracovná cesta sa uskutočnila do štátu: Belgicko, Brusel

Dátum: 28. február 2013

Účastníci ZPC:

Milan Ftáčnik, primátor hl. mesta SR Bratislavy

Jana Švecová, vedúca oddelenia zahraničných vzťahov a protokolu

Obsah rokovania:

Primátor hlavného mesta SR Bratislavy Milan Ftáčnik sa vo štvrtok (28. februára 2013) zúčastnil na dialógu eurokomisára Johannesha Hahna (JH) s primátormi hlavných miest Európskej únie.

V úvode predmetnej zahraničnej cesty do Bruselu sa primátor Bratislavy M. Ftáčnik spolu s vysokými predstaviteľmi akademickej obce (predsedom SAV J. Pastorekom, rektorom UK K. Mičietom, rektorom STU R. Redhammerom) zúčastnil na pracovnom stretnutí s PPVL SR Ľ. Vážnym, ŠT MZVaEZ P. Javorčíkom, stálym predstaviteľom SR pri EÚ vv. I. Korčokom. Zástupcovia Bratislavy prezentovali priority a ciele v rámci operačného programu Výskum a vývoj.

Nosná časť zahraničnej pracovnej cesty sa týkala stretnutia primátorov hlavných miest EÚ. Cieľom daného podujatia bola podpora dialógu medzi primátormi HM: medzi nimi samotnými a zároveň medzi nimi a Európskou komisiou. Na podujatie prišlo 20 z 28 európskych hlavných miest (HM), pozvaný bol aj primátor Záhrebu (pozn.: Chorvátsko sa stane členským štátom EÚ až v júni 2013).

Celoeurópske stretnutie primátorov metropol inicioval eurokomisár pre regionálnu politiku JH. Boli to vôbec prvé priame rozhovory medzi komisárom a zástupcami hlavných miest, ktoré sa na pôde Európskej komisie uskutočnili.

JH vo svojom prejave zdôraznil kľúčovú úlohu HM, ktoré sú hnacím motorom hospodárskeho rastu, špičkou spoločenského, vedeckého a sociálneho života. Preto podľa slov komisára HM hrajú zásadnú úlohu vo vyvedení Európy z krízy a naplňaní cieľov stratégie Európa 2020 pre rast a zamestnanosť. Európska štatistika na dnešný deň hovorí o tom, že 80% HDP EÚ tvoria práve mestá a až 40% objemu finančných prostriedkov zo všetkých regionálnych fondov boli od roku 2007 smerované do rozvoja mestských častí. JH zastáva názor, že HM si zaslúžia spravodlivejšie zaobchádzanie v rámci kohéznej a iných politík, keďže analýzy ukazujú určitú nerovnováhu v podpore mestských a vidieckych oblastí.

Po úvodnom vystúpení JH dostal každý zo zúčastnených primátorov priestor na vyjadrenie postoju k aktuálnym európskym témam.

V danom kontexte je dôležité stručne zhrnúť vystúpenia primátorov nasledujúcich hlavných miest:

Bratislava (primátor M. Ftáčnik): Význam HM a veľkých európskych miest sa prirodzene zvyšuje. Daný jav môže slúžiť ako signál pre národné vlády a tým, ktorý túto tendenciu spochybňujú. Primátor zdôraznil najmä nedostatok flexibility v oblasti vedy, v rozvoji ktorej HM zohrávajú kľúčovú rolu. Za prioritné oblasti primátor označil aj rozvoj dopravy a ochrany životného prostredia. V tejto súvislosti poznamenal účinnosť Dohovoru primátorov (pozn.: Bratislava je signatárom daného dohovoru od roku 2012), ktorý ma za cieľ zvýšiť využitie obnoviteľných zdrojov energie a znížiť emisie CO₂ o 20 % do roku 2020.

M. Ftáčnik uvítal zvolanie konferencie dialógov s primátormi HM a zúčastneným zároveň pripomenul, že v európskom kontexte už existuje inštitucionálny rámec v podobe Únie hlavných miest EÚ, ktorý by mal slúžiť ako priestor pre sieťovanie zástupcov hlavných miest.

Varšava: Európa hlavných miest musí dobre konkurovať hlavným mestám Ázie a Latinskej Ameriky. EÚ potrebuje hospodársku obnovu, hybnou silou ktorej môžu byť iba HM. Varšava sa zároveň vyslovila za spravodlivejší podiel v rámci čerpania finančných prostriedkov v pripravovanom viacročnom finančnom rámci EÚ 2014-2020.

Amsterdam: HM jednoducho musia spolupracovať a byť príkladom zmysluplnej kooperácie pre ostatné európske mestá a regióny.

Berlín: Primátor nemeckého HM taktiež vidí nerovnováhu v podpore mestských a vidieckych oblastí. S nárastom počtu obyvateľov v mestách sa prirodzene objavujú aj nové výzvy/problémy - klimatické a demografické zmeny, ochrana životného prostredia, vytváranie príslušnej infraštruktúry, migračná mobilita prisťahovalcov atď. Berlín rovnako podporuje zvýšenie investícií do vzdelávania a školstva.

Viedeň: Primátor M. Haupl zdôraznil, že HM závisia od rozvoja technológií a inovácií, keďže práve tieto oblasti umožňujú vytvárať nové pracovné miesta. Primátor vyjadril presvedčenie, že je veľmi dobré, že EÚ skúma možnosti spolupráce HM a preto je potrebné nastoliť otázku – „Čo môžu hlavné mestá EÚ ponúknuť?“

Aj zástupcovia Lisabonu a Lubl'any sa zhodli, že je mimoriadne dôležité podporovať vedomostnú a inovatívnu politiku. Štokholm, napríklad, potvrdil, že vytváraním vedeckých klastrov v meste zaznamenali rast zamestnanosti, preto vyzval ostatné mestá nasledovať ich príklad. V opačnom prípade budú hlavné mestá dobehnuté regiónmi a stratia svoje výsostné postavenie vo vede a vývoji technológií.

Tallinn na pôde Európskej komisie prezentoval projekt bezplatnej mestskej hromadnej dopravy. Primátor E. Savisaar poznamenal, že mesto má ambíciu vytvoriť sieť európskych miest, kde sa uplatňuje daný princíp bezplatnej MHD.

Sofia: HM by sa mali snažiť o to, aby čo najmenší balík finančných prostriedkov zlepšoval život čo najväčšej skupiny ľudí.

V druhej časti stretnutia vystúpil eurokomisár pre životné prostredie Janez Potočnik, ktorý predniesol otázky týkajúce sa ekologického rastu v mestskom kontexte. Prítomným primátorom pripomenul, že momentálne sa v EÚ prerokováva 7. environmentálny akčný plán, ktorý sa bude taktiež priamo týkať aj miest. Okrem iného J. Potočnik uviedol, že v environmentálnej oblasti rok 2013 EÚ vyhlásila rokom ovzdušia.

Výsledkom predmetného stretnutia bolo prijatie spoločného vyhlásenia účastníkov dialógu Európskej komisie a primátorov metropol EÚ, v ktorom sa píše, že HM zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní ekonomického, vedeckého a sociálneho rozvoja pre všetkých občanov únie. Ďalej sa uvádza, že prítomní primátori vítajú iniciatívu Európskej komisie naštartovať otvorený dialóg s hlavnými mestami, bez aktívnej účasti ktorých sa nemôžu zrealizovať zámery stratégie Európa 2020. Prioritnými oblasťami spolupráce HM boli zadané energetická politika, nezamestnanosť mladých ľudí, technológie, inovácie a konkurencieschopnosť.

Vyhodnotenie z hľadiska splnenia účelu ZPC a odborného prínosu:

ZPC splnila svoj účel:

- Upevnenie vzájomnej spolupráce európskych metropol a dialógu s Európskou komisiou.
- Nadviazovanie nových kontaktov s primátormi hlavných miest.

Konkrétne úlohy, ktoré vyplynuli z výsledkov rokovania účastníka / účastníkov ZPC:

Z predmetnej ZPC nevyplnili žiadne úlohy.